

کارگروه ملی کنترل و کاهش طلاق و افزایش ازدواج

محورهای هفتگانه برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق

معاونت برنامه ریزی و هماهنگی

۱۳۹۵

بسمه تعالی

محورهای هفتگانه برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق

بمنظور پی گیری و ساماندهی اجرای برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق و تعیین نسبت و نقش هر یک از دستگاهها در کنترل و کاهش طلاق و جلوگیری از پراکنده کاری و موازی کاری دستگاهها، اقدامات دستگاہی مندرج در این برنامه به لحاظ موضوعی در هفت محور زیر دسته بندی شده است:

۱- آموزش

۲- مشاوره

۳- حمایت های اجتماعی

۴- ترویج و فرهنگ سازی

۵- قضاء و داوری

۶- سلامت

۷- برنامه و بودجه

مشروح ابعاد و اجزاء هر محور به قرار زیر است.

۱- محور آموزش برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق

اقشارآموزش گیرنده

- زوجین قبل از ازدواج
- زوجین در بدو ازدواج
- دانش آموزان به ویژه دانش آموزان دختر و دانش آموزان مناطق محروم
- انجمن اولیاء و مربیان
- دانش آموزان، اولیاء، مربیان و معلمان
- دانشجویان، والدین و مدرسان
- مربیان، پژوهشگران
- مشاورین ویژه خانواده و ازدواج
- مشاورین و مبلغین
- عوامل برنامه ساز به ویژه تهیه کنندگان و کارگردانها
- مددکاران

ابعاد آموزش

- آگاه سازی نسبت به فرزندآوری بهنگام
- آموزش مدیریت مؤثر روابط جنسی
- آموزش علمی – کاربردی تخصصی در حوزه ازدواج و خانواده
- تهیه و تدوین محتوای آموزشی مرتبط با خانواده در چارچوب ارزش ها و معیارهای اسلامی
- توانمندسازی و ارتقای آمادگی های جسمی، روانی و اجتماعی دانش آموزان
- تقویت، توسعه و ارتقای کمی و کیفی انجمن اولیاء و مربیان
- نظام جامع آموزش خانواده با تأکید بر تحکیم بنیان خانواده
- محتواهای آموزشی و تربیتی غیررسمی مکتوب و مجازی پیرامون موضوع ازدواج و خانواده
- تهیه و تدوین کتاب های درسی دوره های تحصیلی مرتبط با موضوع ازدواج و تحکیم بنیان خانواده
- پژوهش های کاربردی به روز در حوزه خانواده
- تهیه متون آموزشی با هدف ارتقاء مهارت های ازدواج به هنگام، آگاهانه، آسان و پایدار دانشجویان
- برگزاری نشست های تخصصی و کارگاه های آموزشی ویژه مشاورین با محوریت موضوع احیای « سنت حکمیت و داوری »
- « حکمیت به سبک قرآن و عترت » در جهت کاهش طلاق
- تربیت مشاوران ویژه خانواده و ازدواج و تایید صلاحیت حرفه ای آنان
- نشست های تخصصی و کارگاه های آموزشی ویژه مشاورین با محوریت موضوع احیای « سنت حکمیت و داوری »
- توسعه و تقویت حرفه ای مشاوران و مددکاران و ارتقای تحصیلی آنان

نهادهای آموزش دهنده

- وزارت آموزش و پرورش
- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- سازمان صدا و سیما
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها
- قوه قضایه با همکاری حوزه علمیه و نظام روانشناسی و مشاوره وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر نهادهای ذیربط
- مراکز مشاوره سازمان بهزیستی کشور با استفاده از ظرفیت حوزه و دانشگاه
- نیروی انتظامی کشور با همکاری مراکز حوزوی و دانشگاهی

متن اقدام	اقتشار آموزش گیرنده	ابعاد آموزش	نهادهای آموزش دهنده
۱-ارائه آموزش‌ها و خدمات در دوران پس از عقد و ازدواج باتوجه ویژه به پنج سال اول زندگی مشترک براساس سیاست‌های جمعیتی و نقشه مهندسی فرهنگی کشور با بهره‌گیری از مراکز بهداشتی و مراکز مورد تأیید موجود در کشور	زوجین در بدو ازدواج	آگاه سازی نسبت به فرزندآوری بهنگام	وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با بهره‌گیری از مراکز بهداشتی و مراکز مورد تأیید موجود در کشور
۲-توسعه و ارتقای مستمر آموزش‌های در آستانه ازدواج مرکز بهداشت ویژه افراد در شرف ازدواج با محوریت مدیریت مؤثر روابط جنسی به همراه اهداء بسته آموزشی و تقویت الزامات قانونی آن	زوجین در شرف ازدواج	آموزش مدیریت مؤثر روابط جنسی	وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مراکز بهداشت
۳-آموزش علمی - کاربردی تخصصی در حوزه ازدواج و خانواده مختص عوامل برنامه ساز به ویژه تهیه کنندگان و کارگردان ها	عوامل برنامه ساز به ویژه تهیه کنندگان و کارگردان‌ها	آموزش علمی - کاربردی تخصصی در حوزه ازدواج و خانواده	سازمان صدا و سیما
۴-تهیه و تدوین محتوای آموزشی برای دانش‌آموزان کلیه دوره‌های تحصیلی به منظور آشنایی بیش‌تر با ویژگی‌ها، کارکردها، نیازها و وظایف خانواده در چارچوب ارزش‌ها و معیارهای اسلامی براساس سند تحول بنیادین آموزش و پرورش از جمله راهکار ۴-۶ آن	دانش‌آموزان کلیه دوره‌های تحصیلی	تهیه و تدوین محتوای آموزشی مرتبط با خانواده در چارچوب ارزش‌ها و معیارهای اسلامی	وزارت آموزش و پرورش
۵-توانمندسازی و ارتقای آمادگی‌های جسمی، روانی و اجتماعی دانش‌آموزان به‌ویژه دانش‌آموزان دختر و مناطق محروم	دانش‌آموزان به‌ویژه دانش‌آموزان دختر و مناطق محروم	توانمندسازی و ارتقای آمادگی‌های جسمی، روانی و اجتماعی دانش‌آموزان	وزارت آموزش و پرورش
۶-تقویت، توسعه و ارتقای کمی و کیفی انجمن اولیاء و مربیان	انجمن اولیاء و مربیان	تقویت، توسعه و ارتقای کمی و کیفی انجمن اولیاء و مربیان	وزارت آموزش و پرورش

وزارت آموزش و پرورش	نظام جامع آموزش خانواده با تأکید بر تحکیم بنیان خانواده	دانش آموزان و والدین	۷- طراحی و اجرای نظام جامع آموزش خانواده با تأکید بر تحکیم بنیان خانواده، آموزش دانش آموزان و والدین، آمادگی برای ازدواج مناسب و پیشگیری از آسیب های خانواده متزلزل و بروز طلاق
وزارت آموزش و پرورش	محتوای آموزشی و تربیتی غیررسمی مکتوب و مجازی پیرامون موضوع ازدواج و خانواده	دانش آموزان، اولیا، مربیان و معلمان	۸- انتشار محتوای آموزشی و تربیتی غیررسمی مکتوب و مجازی برای دانش آموزان، اولیا، مربیان و معلمان پیرامون موضوع ازدواج و خانواده
وزارت آموزش و پرورش	تهیه و تدوین کتاب های درسی دوره های تحصیلی مرتبط با موضوع ازدواج و تحکیم بنیان خانواده	دانش آموزان	۹- تهیه و تدوین کتاب های درسی دوره های تحصیلی مرتبط با موضوع ازدواج و تحکیم بنیان خانواده
وزارت آموزش و پرورش	پژوهش های کاربردی به روز در حوزه خانواده		۱۰- انجام پژوهش های کاربردی به روز در حوزه خانواده
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	تهیه متون آموزشی با هدف ارتقاء مهارت های ازدواج به هنگام، آگاهانه، آسان و پایدار دانشجویان	دانشجویان، والدین و مدرسان	۱۱- تهیه متون آموزشی برای دانشجویان، والدین و مدرسان ایشان با هدف ارتقاء مهارت های ازدواج به هنگام، آگاهانه، آسان و پایدار دانشجویان
نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها	برگزاری نشست های تخصصی و کارگاه های آموزشی ویژه مشاورین با محوریت موضوع احیای « سنت حکمیت و داوری »	مشاورین و مبلغین	۱۲- برگزاری نشست های تخصصی و کارگاه های آموزشی ویژه مشاورین و مبلغین با محوریت موضوع احیای « سنت حکمیت و داوری »
نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها	« حکمیت به سبک قرآن و عترت » در جهت کاهش طلاق	مربیان، پژوهشگران	۱۳- برگزاری کارگاه های آموزشی و دوره های تربیت مربی به صورت کشوری با هدف به روز رسانی و

			انتقال اطلاعات، پژوهش‌ها و یافته‌های جدید تحت عنوان « حکمیت به سبک قرآن و عترت» در جهت کاهش طلاق
قوه قضایه با همکاری حوزه علمیه و نظام روانشناسی و مشاوره وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر نهادهای ذیربط	تربیت مشاوران ویژه خانواده و تایید صلاحیت حرفه‌ای آنان	مشاوران ویژه خانواده	۱۴- تهیه، تدوین و اجرای دستورالعمل صلاحیت حرفه‌ای تربیت مشاوران ویژه خانواده با همکاری حوزه علمیه و نظام روانشناسی و مشاوره وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر نهادهای ذیربط
مراکز مشاوره سازمان بهزیستی کشور با استفاده از ظرفیت حوزه و دانشگاه	تربیت مشاورین ویژه خانواده و ازدواج	مشاورین ویژه خانواده و ازدواج	۱۵- تربیت مشاورین ویژه خانواده و ازدواج برای بکارگیری در مراکز مشاوره سازمان بهزیستی با رویکرد اسلامی و با استفاده از ظرفیت حوزه و دانشگاه
نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها	نشست‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی ویژه مشاورین با محوریت موضوع احیای « سنت حکمیت و داوری»	مشاورین و مبلغین	۱۶- برگزاری نشست‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی ویژه مشاورین و مبلغین با محوریت موضوع احیای « سنت حکمیت و داوری»
نیروی انتظامی کشور با همکاری مراکز حوزوی و دانشگاهی	توسعه و تقویت حرفه‌ای مشاوران و مددکاران و ارتقای تحصیلی آنان	مشاوران و مددکاران	۱۷- اجرای طرح توسعه و تقویت حرفه‌ای مشاوران و مددکاران و ارتقای تحصیلی آنان با تأکید بر روزآمدی از طریق ارائه بسته‌های آموزشی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی و انجام همایش‌های مشارکتی با همکاری مراکز حوزوی و دانشگاهی

۲- محور مشاوره برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق

اقشار مشاوره گیرنده

- زوجین مراجعه کننده به دادگاههای خانواده
- زوجین در شرف ازدواج
- زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانوادگی
- زنان مطلقه
- دانش آموزان و خانواده ها
- قربانیان جرائم و آسیب ها
- مراجعان دعاوی و اختلافات خانوادگی
- دانشجویان در شرف ازدواج
- جوانان در آستانه ازدواج خانواده های مورد حمایت کمیته امداد
- زوجین جوان مورد حمایت کمیته امداد
- عامه مردم

ابعاد مشاوره

- مشاوره حل اختلافات زوجین
- خدمات مشاوره ای پیش از ازدواج
- حمایت های مشاوره ای از زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانوادگی
- حمایت های مشاوره ای برای آماده سازی ازدواج مجدد و مدیریت مؤثر دوران مجردی همراه با فرزندان
- طراحی و اجرای نظام جامع مشاوره در حوزه دانش آموزی و خانواده
- ارائه خدمات مشاوره و مددکاری اجتماعی در کانون خانواده
- گسترش مراکز مشاوره و دواير مددکاری اجتماعی در کلانتری ها
- تقویت و توسعه مراکز مشاوره دانشگاه ها بمنظور حمایت از ازدواج آگاهانه، به هنگام، آسان و پایدار
- خدمات مشاوره ای پیش از ازدواج
- خدمات مشاوره ای خاص زوجین جوان
- سامانه برخط مشاوره ازدواج برای دانشجویان
- مشاوره فعال بمنظور پیشگیری از طلاق

نهادهای کنشگر

- قوه قضایه
- مراکز مشاوره خانواده
- دفاتر ثبت ازدواج
- سازمان بهزیستی کشور
- وزارت آموزش و پرورش
- مراکز مشاوره ای آموزش و پرورش

- نیروی انتظامی کشور با هماهنگی نهادهای خدمات حمایتی
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری مراکز مشاوره دانشگاه‌ها
- کمیته امداد امام خمینی(ره)
- نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها
- نیروی انتظامی کشور با همکاری محلات، مساجد، مدارس، مترو و سایر اماکن عمومی

متن اقدام	اقشار مشاوره گیرنده	ابعاد مشاوره	نهادهای کنشگر
۱- راه‌اندازی مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده در معیت دادگاه‌های خانواده و ارجاع تمامی دعاوی خانوادگی به این مراکز با همکاری نهادهای ذیربط	زوجین مراجعه کننده به دادگاه‌های خانواده	مشاوره حل اختلافات زوجین	قوه قضایه
۲- الزام دفاتر ثبت ازدواج به دریافت نظر مراکز مشاوره خانواده علاوه بر دریافت نظر مراکز بهداشت برای تنظیم سند ازدواج	زوجین در شرف ازدواج	مشاوره قبل از ازدواج	قوه قضایه مراکز مشاوره خانواده دفاتر ثبت ازدواج
۳- حمایت‌های آموزشی و مشاوره‌ای از زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانوادگی تا تثبیت خانواده	زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانوادگی	حمایت‌های مشاوره‌ای از زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانوادگی	سازمان بهزیستی کشور
۴- حمایت‌های آموزشی و مشاوره‌ای از زنان مطلقه به منظور آماده‌سازی آنان برای ازدواج مجدد و مدیریت مؤثر دوران مجردی همراه با فرزندان آنان	زنان مطلقه	حمایت‌های مشاوره‌ای برای آماده‌سازی آنان برای ازدواج مجدد و مدیریت مؤثر دوران مجردی همراه با فرزندان	سازمان بهزیستی کشور
۵- طراحی و اجرای نظام جامع مشاوره و تقویت، توسعه و ارتقای کمی و کیفی هسته‌ها و مراکز مشاوره‌ای آموزش و پرورش در حوزه دانش‌آموزی و خانواده	دانش‌آموزان و خانواده‌ها	طراحی و اجرای نظام جامع مشاوره در حوزه دانش‌آموزی و خانواده	وزارت آموزش و پرورش مراکز مشاوره‌ای آموزش و پرورش

۶-ارائه خدمات مشاوره و مددکاری اجتماعی و حمایت از قربانیان جرائم و آسیب‌ها	قربانیان جرائم و آسیب‌ها	ارائه خدمات مشاوره و مددکاری اجتماعی در کانون خانواده	نیروی انتظامی کشور با هماهنگی نهادهای خدمات حمایتی
۷-گسترش مراکز مشاوره و دواير مددکاری اجتماعی و تسری آن به تمام کلانتری‌ها با اولویت حاشیه شهرها	مراجعان دعاوی و اختلافات خانوادگی	گسترش مراکز مشاوره و دواير مددکاری اجتماعی در کلانتری‌ها	نیروی انتظامی کشور
۸-اجرای مقیاس آمادگی ازدواج آگاهانه، به هنگام، آسان و پایدار ویژه دانشجویان و تقویت و توسعه مراکز مشاوره دانشگاه‌ها به منظور حمایت و پشتیبانی از دانشجویان جامعه هدف	دانشجویان در شرف ازدواج	تقویت و توسعه مراکز مشاوره دانشگاه‌ها بمنظور حمایت از ازدواج آگاهانه، به هنگام، آسان و پایدار	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مراکز مشاوره دانشگاه‌ها
۹-ارایه خدمات آموزشی و مشاوره‌ای پیش از ازدواج به جوانان در آستانه ازدواج خانواده‌های مورد حمایت	جوانان در آستانه ازدواج خانواده‌های مورد حمایت	خدمات مشاوره‌ای پیش از ازدواج	کمیته امداد امام خمینی(ره)
۱۰-ارایه خدمات آموزشی و مشاوره‌ای به زوجین جوان مورد حمایت	زوجین جوان مورد حمایت	خدمات مشاوره‌ای خاص زوجین جوان	کمیته امداد امام خمینی(ره)
۱۱-راه اندازی سامانه مشاوره برخط برای ارائه مشاوره به دانشجویان با حضور مشاورین مذهبی	دانشجویان	سامانه برخط مشاوره ازدواج برای دانشجویان	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها
۱۲-توسعه پیشگیری اولیه با تأکید بر اجرای طرح مشاوره فعال و سخنرانی‌های آموزشی در محلات، مساجد، مدارس، مترو و سایر اماکن عمومی	عامه مردم	مشاوره فعال بمنظور پیشگیری از طلاق	نیروی انتظامی کشور محلات، مساجد، مدارس، مترو و سایر اماکن عمومی

۳-محور حمایت های اجتماعی برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق

اقتشار حمایت پذیر

زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانوادگی

زنان مطلقه

جوانان در آستانه ازدواج خانواده‌های مورد حمایت امداد امام خمینی(ره)

زوجین و جوانان متقاضی مشاوره

زوجین جوان مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)

قربانیان جرائم و آسیب‌ها

دانش‌آموزان ، والدین

دانشجویان در شرف ازدواج و یا ازدواج کرده

زنان مطلقه جامعه مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)

جامعه هدف مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)

زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانواده جامعه مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)

جوانان مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)

ابعاد حمایت های اجتماعی

حمایت‌های آموزشی و مشاوره‌ای زوجین منصرف شده از طلاق برای تثبیت خانواده

حمایت‌های آموزشی و مشاوره‌ای به زنان مطلقه به منظور آماده‌سازی برای ازدواج مجدد و مدیریت مؤثر دوران

مجردی همراه با فرزندان

خدمات آموزشی و مشاوره‌ای پیش از ازدواج

پوشش بیمه‌ای مشاوره‌ای زوجین و جوانان متقاضی مشاوره

خدمات آموزشی و مشاوره‌ای

ارائه خدمات مشاوره و مددکاری اجتماعی حمایتی در کانون خانواده

همکاری خانه و مدرسه در پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی

سامانه جامع همسرگزینی در مراکز آموزش عالی

حمایت از دانشجویان متأهل در تخصیص خوابگاه، کار دانشجویی، نقل و انتقال و

خدمات شغلی، مشاوره‌ای، بیمه‌ای، مسکن و حمایت‌های خاص

اقدامات حمایتی برای آماده سازی ازدواج بعدی و مدیریت مؤثر دوران مجردی، همراه با فرزندان

خدمات مددکاری خانواده

حمایت‌های مردمی و مؤسسات خیریه ای در زمینه توسعه ازدواج و تحکیم خانواده

خدمات حمایتی مورد نیاز زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانواده

شبکه تسهیل‌گران ازدواج

حمایت‌های مالی برای تسهیل ازدواج جوانان

نوع اقدام	اقشار حمایت پذیر	ابعاد حمایت	نهادهای کنشگر
۱-حمایت‌های آموزشی و مشاوره‌ای از زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانوادگی تا تثبیت خانواده	زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانوادگی	حمایت‌های آموزشی و مشاوره‌ای برای تثبیت خانواده	سازمان بهزیستی کشور
۲-حمایت‌های آموزشی و مشاوره‌ای از زنان مطلقه به منظور آماده‌سازی آنان برای ازدواج مجدد و مدیریت مؤثر دوران مجردی همراه با فرزندان آنان	زنان مطلقه	حمایت‌های آموزشی و مشاوره‌ای به منظور آماده‌سازی برای ازدواج مجدد و مدیریت مؤثر دوران مجردی همراه با فرزندان	سازمان بهزیستی کشور
۳-ارایه خدمات آموزشی و مشاوره‌ای پیش از ازدواج به جوانان در آستانه ازدواج خانوادگی مورد حمایت	جوانان در آستانه ازدواج خانوادگی مورد حمایت	خدمات آموزشی و مشاوره‌ای پیش از ازدواج	کمیته امداد امام خمینی(ره)
۴-پوشش بیمه‌ای مشاوره‌ای زوجین و جوانان جامعه هدف و ارائه خدمات مشاوره‌ای از طریق مراکز مشاوره خانواده ذی صلاح تا حصول تثبیت خانواده	زوجین و جوانان متقاضی مشاوره	پوشش بیمه‌ای مشاوره‌ای	سازمان بهزیستی کشور سازمان تامین اجتماعی سازمان بیمه سلامت مراکز مشاوره خانواده
۵-ارایه خدمات آموزشی و مشاوره‌ای به زوجین جوان مورد حمایت	زوجین جوان مورد حمایت	خدمات آموزشی و مشاوره‌ای	کمیته امداد امام خمینی(ره)
۶-ارائه خدمات مشاوره و مددکاری اجتماعی و حمایت از قربانیان جرائم و آسیب‌ها	قربانیان جرائم و آسیب‌ها	ارائه خدمات مشاوره و مددکاری اجتماعی حمایتی در کانون خانواده	نیروی انتظامی کشور با هماهنگی نهادهای خدمات حمایتی
۷-طراحی و اجرای «برنامه ملی همکاری خانه و مدرسه» در پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی	دانش‌آموزان والدین	همکاری خانه و مدرسه در پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی	وزارت آموزش و پرورش با همکاری نهادهای ذیربط
۸-طراحی و پیاده‌سازی سامانه جامع همسرگزینی در مراکز	دانشجویان در شرف ازدواج	سامانه جامع همسرگزینی در مراکز آموزش عالی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

آموزش عالی با محوریت نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری			با محوریت نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری
۹- حمایت از دانشجویان متأهل در تخصیص خوابگاه، کار دانشجویی، نقل و انتقال و	دانشجویان در شرف ازدواج و یا ازدواج کرده	حمایت از دانشجویان متأهل در تخصیص خوابگاه، کار دانشجویی، نقل و انتقال و	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
۱۰- ارائه خدمات شغلی، مشاوره‌ای، بیمه‌ای، مسکن و حمایت‌های خاص بر حسب نیاز به زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانواده	زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانواده	خدمات شغلی، مشاوره‌ای، بیمه‌ای، مسکن و حمایت‌های خاص	کمیته امداد امام خمینی(ره)
۱۱- حمایت از زنان مطلقه به منظور آماده سازی آنان برای ازدواج بعدی و مدیریت مؤثر دوران مجردی، همراه با فرزندان آنان با هدف پیشگیری از افزایش آسیب‌های اجتماعی و بروز اختلالات روانی	زنان مطلقه جامعه مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)	اقدامات حمایتی برای آماده سازی ازدواج بعدی و مدیریت مؤثر دوران مجردی، همراه با فرزندان	کمیته امداد امام خمینی(ره)
۱۲- توسعه و تقویت خدمات مددکاری خانواده	جامعه مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)	خدمات مددکاری خانواده	کمیته امداد امام خمینی(ره)
۱۳- بسیج ظرفیت مشارکت‌های مردمی و مؤسسات خیریه در امر توسعه ازدواج و تحکیم خانواده	جامعه مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)	حمایت‌های مردمی و مؤسسات خیریه ای در زمینه توسعه ازدواج و تحکیم خانواده	کمیته امداد امام خمینی(ره)
۱۴- ارایه خدمات حمایتی بر حسب نیاز به زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانواده تا تثبیت خانواده	زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانواده جامعه مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)	خدمات حمایتی مورد نیاز زوجین منصرف شده از پیگیری دعاوی خانواده	کمیته امداد امام خمینی(ره)
۱۵- ایجاد و توسعه شبکه تسهیل‌گران ازدواج با بهره‌مندی از ظرفیت مشاورین، کارشناسان فرهنگی و مددکاران خانواده	جوانان مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)	شبکه تسهیل‌گران ازدواج	کمیته امداد امام خمینی(ره) با بهره‌مندی از ظرفیت مشاورین، کارشناسان

فرهنگی و مددکاران خانواده			
کمیتۀ امداد امام خمینی(ره)	حمایتهای مالی برای تسهیل ازدواج جوانان	جوانان مورد حمایت کمیتۀ امداد امام خمینی(ره)	۱۶- بهره‌گیری از عواید حاصله از جمع‌آوری زکات جهت تسهیل ازدواج جوانان

۴- محور ترویج و فرهنگ سازی برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق

اقشار مخاطب

- خانواده ها
- جوانان در سن ازدواج
- والدین
- دانش‌آموزان
- عامه مردم
- کارکنان ناجا
- جامعهٔ مورد حمایت کمیتۀ امداد امام خمینی(ره)

ابعاد ترویج

- ترویج آداب و مهارت های زندگی مشترک و تربیت فرزندپروری، مبتنی بر فرهنگ غنی اسلامی- ایرانی
- پخش برنامه های مشاوره محور درباره ازدواج و طلاق
- ترویج پیوسته و مستمر ازدواج آگاهانه، به هنگام، آسان و پایدار
- استفاده بیشتر از ساختار نمایش در ترویج ازدواج مطلوب و هشدار آسیب های ناشی از طلاق
- انعکاس فعالیت‌های مراکز و نهادهای دولتی و غیر دولتی در امر ترویج ازدواج و تحکیم بنیان خانواده
- تقویت شبکه های اجتماعی سالم در فضای مجازی
- آشناسازی مخاطبان با تهدیدات شبکه‌های ماهواره ای و فضای مجازی در موضوع ازدواج و خانواده
- چهره سازی افراد و خانواده های تراز جمهوری اسلامی در جهت الگوسازی مطلوب
- تقویت «سازش یافتگی» فردی - اجتماعی به منظور ارتقاء سلامت روان در گستره خانواده
- افزایش سهم موضوعات فرهنگی، اجتماعی و تربیتی
- حضور موثر و گسترده رسانه ملی در فضای مجازی در زمینه مسائل خانواده
- پرهیز از پخش هرگونه برنامه داخلی و خارجی که به قوام و انسجام بنیان خانواده لطمه وارد می سازد.
- آشنا سازی مخاطبان با اصول تربیت در خانواده و جایگاه والدین
- سخنرانی‌های آموزشی بمنظور پیشگیری از طلاق
- ترغیب، تسهیل ازدواج و تحکیم خانواده و ارائه آموزش آداب و مهارت های زندگی
- افزایش ازدواج و کاهش طلاق
- فرهنگ‌سازی، توانمند سازی و تسهیل در امر ازدواج

نهادهای کنشگر

- سازمان صدا و سیما
- مراکز و نهادهای دولتی و غیر دولتی
- وزارت آموزش و پرورش
- محلات، مساجد، مدارس، مترو و سایر اماکن عمومی
- نیروی انتظامی کشور
- کمیته امداد امام خمینی(ره)

نوع اقدام	اقشار مخاطب	ابعاد ترویج	نهادهای کنشگر
تاکید ویژه بر آموزش آداب و مهارت های زندگی مشترک و تربیت فرزندپروری، مبتنی بر فرهنگ غنی اسلامی- ایرانی در قالب های مختلف برنامه سازی و درچارچوب نقشه مهندسی فرهنگی به ویژه راهبرد کلان ۴ آن	خانواده ها	ترویج آداب و مهارت های زندگی مشترک و تربیت فرزندپروری، مبتنی بر فرهنگ غنی اسلامی- ایرانی	سازمان صدا و سیما
پخش برنامه های مشاوره محور درباره ازدواج و طلاق به منظور ارتقاء سطح آگاهی های عمومی مورد نیاز و تحکیم بنیان	خانواده ها	پخش برنامه های مشاوره محور درباره ازدواج و طلاق	سازمان صدا و سیما
طرح پیوسته و مستمر ویژگی های ازدواج آگاهانه، به هنگام، آسان و پایدار به منظور ترغیب جوانان به ازدواج در سنین مناسب	جوانان در سن ازدواج	ترویج پیوسته و مستمر ازدواج آگاهانه، به هنگام، آسان و پایدار	سازمان صدا و سیما
استفاده بیش تر از ساختار نمایش در موضوعات تحکیم بنیان خانواده و ازدواج آگاهانه، به هنگام، آسان و پایدار و آسیب های ناشی از طلاق	خانواده ها	استفاده بیشتر از ساختار نمایش در ترویج ازدواج مطلوب و هشدار آسیب های ناشی از طلاق	سازمان صدا و سیما
انعکاس فعالیت های مراکز و نهادهای دولتی و غیر دولتی در امر ترویج ازدواج و تحکیم بنیان خانواده	خانواده ها	انعکاس فعالیت های مراکز و نهادهای دولتی و غیر دولتی در امر ترویج ازدواج و تحکیم بنیان خانواده	سازمان صدا و سیما مراکز و نهادهای دولتی و غیر دولتی

سازمان صدا و سیما	تقویت شبکه های اجتماعی سالم در فضای مجازی	خانواده ها	تقویت شبکه های اجتماعی سالم در فضای مجازی و افزایش سواد رسانه ای مخاطبان برای ورود به دنیای مجازی
سازمان صدا و سیما	آشناسازی مخاطبان با تهدیدات شبکه های ماهواره ای و فضای مجازی در موضوع ازدواج و خانواده	خانواده ها	آشناسازی مخاطبان با تهدیدات شبکه های ماهواره ای و فضای مجازی در موضوع ازدواج و خانواده
سازمان صدا و سیما	چهره سازی افراد و خانواده های تراز جمهوری اسلامی	خانواده ها	چهره سازی افراد و خانواده های تراز جمهوری اسلامی در قالب های مختلف برنامه سازی به ویژه قالب نمایشی
سازمان صدا و سیما	تقویت «سازش یافتگی» فردی - اجتماعی به منظور ارتقاء سلامت روان در گستره خانواده	خانواده ها	تقویت «سازش یافتگی» فردی - اجتماعی به منظور ارتقاء سلامت روان در گستره خانواده با استفاده از برنامه های نمایشی
سازمان صدا و سیما	افزایش سهم موضوعات فرهنگی، اجتماعی و تربیتی	خانواده ها	افزایش سهم موضوعات فرهنگی، اجتماعی و تربیتی در شبکه های مختلف رادیویی و تلویزیونی
سازمان صدا و سیما	حضور موثر و گسترده رسانه ملی در فضای مجازی در زمینه مسائل خانواده	خانواده ها	حضور موثر و گسترده رسانه ملی در فضای مجازی در زمینه مسائل خانواده
سازمان صدا و سیما	پرهیز از پخش هرگونه برنامه داخلی و خارجی که به قوام و انسجام بنیان خانواده لطمه وارد می سازد.	خانواده ها	پرهیز از پخش هرگونه برنامه داخلی و خارجی که به قوام و انسجام بنیان خانواده لطمه وارد می سازد.
سازمان صدا و سیما	آشنا سازی مخاطبان با اصول تربیت در خانواده و جایگاه والدین	خانواده ها والدین	آشنا سازی مخاطبان با اصول تربیت در خانواده با تأکید بر حفظ نقش و جایگاه والدین
وزارت آموزش و پرورش	الگوسازی مطلوب برای خانواده تراز جمهوری اسلامی ایران	دانش آموزان	الگوسازی مطلوب برای خانواده تراز جمهوری اسلامی ایران و فرهنگ سازی آن در آموزش و پرورش

نیروی انتظامی کشور محلات، مساجد، مدارس، مترو و سایر اماکن عمومی	سخنرانی‌های آموزشی بمنظور پیشگیری از طلاق	عامه مردم	توسعه پیشگیری اولیه با تأکید بر اجرای طرح مشاوره فعال و سخنرانی‌های آموزشی در محلات، مساجد، مدارس، مترو و سایر اماکن عمومی
نیروی انتظامی کشور	ترغیب، تسهیل ازدواج و تحکیم خانواده و ارائه آموزش آداب و مهارت‌های زندگی	کارکنان ناجا	برنامه‌ریزی برای ترغیب، تسهیل ازدواج و تحکیم خانواده و ارائه آموزش آداب و مهارت‌های زندگی در بین کارکنان ناجا
نیروی انتظامی کشور	افزایش ازدواج و کاهش طلاق	عامه مردم	مشارکت در برنامه‌ها و فعالیت‌های مربوط به افزایش ازدواج و کاهش طلاق سایر دستگاه‌ها از قبیل تهیه بسته‌های آموزشی، برگزاری سخنرانی‌ها، کارگاه‌ها، همایش‌ها، فیلم‌ها و مجموعه‌های تلویزیونی
کمیته امداد امام خمینی(ره)	فرهنگ‌سازی، توانمند سازی و تسهیل در امر ازدواج	جامعه مورد حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره)	فرهنگ‌سازی، توانمند سازی و تسهیل در امر ازدواج جامعه مورد حمایت

۵-محور قضاء و داوری برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق

نوع اقدام	اقشار مراجعه کننده	ابعاد داوری	دستگاه متولی
۱- تربیت و به‌کارگیری قضات تخصصی خانواده و قضات مشاور زن	مراجعین دعاوی و اختلافات خانوادگی	قضات تخصصی خانواده و قضات مشاور زن	قوه قضاییه
۲- احیای نقش حکمین قرآنی و کارآمدسازی نهاد داوری در پرونده‌های خانوادگی و اجرای صحیح آن	مراجعین دعاوی و اختلافات خانوادگی	حکمین قرآنی و کارآمدسازی نهاد داوری در پرونده‌های خانوادگی	قوه قضاییه
۳- تشکیل شوراهای تخصصی حل اختلافات خانوادگی	مراجعین دعاوی و اختلافات خانوادگی	شوراهای تخصصی حل اختلافات خانوادگی	قوه قضاییه
۴- تقویت دفاتر حمایت از حقوق زنان و کودکان در حل و فصل دعاوی خانواده	زنان و کودکان	تقویت دفاتر حمایت از حقوق زنان و کودکان	قوه قضاییه

نیروی انتظامی دوایر مددکاری کلانتری ها	مکان مناسب برای رسیدگی به مراجعات دعاوی و اختلافات خانوادگی به همراه غرفه کودک	مراجعات دعاوی و اختلافات خانوادگی	۵- ایجاد مکان مناسب برای رسیدگی به مراجعات دعاوی و اختلافات خانوادگی به همراه غرفه کودک در دوایر مددکاری کلانتری ها
نیروی انتظامی / دوایر مددکاری کلانتری ها	صیانت از شأن زوجین و خودداری از برخوردهای قهری و انتظامی در مراجعات به منازل	شاکیان و متهمان دعاوی و اختلافات خانوادگی	۶- صیانت از شأن زوجین و خودداری از برخوردهای قهری و انتظامی و بکارگیری مددکاران اجتماعی با لباس غیر رسمی (غیر انتظامی) در مراجعات به منازل

۶- محور سلامت برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق

نوع اقدام	اقتشار	ابعاد	نهادهای کنشگر
۱- گسترش شمول آزمایش های اعتیاد قبل از ازدواج به ترکیبات شایع همچون اکستازی، ترامادول، متادون و ...	زوجین در شرف ازدواج	گسترش شمول آزمایش های اعتیاد قبل از ازدواج به ترکیبات جدید	وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
۲- تقویت ابزارها و روش های تشخیصی آزمایش های اعتیاد به ابزارها و روش های دارای اعتبار بالاتر همچون TLC و GC	زوجین در شرف ازدواج	تقویت ابزارها و روش های تشخیصی آزمایش های اعتیاد قبل از ازدواج	وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
۳- پوشش بیمه ای خدمات سلامت باروری جنسی براساس سیاست های جمعیتی کشور	زوجین نابارور	پوشش بیمه ای خدمات سلامت باروری جنسی	وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی سازمان بیمه سلامت
۴- حمایت های درمانی و کمک به ترک اعتیاد زوجین معتاد منصرف شده از دعاوی خانوادگی تا تثبیت خانواده	زوجین معتاد منصرف شده از پیگیری دعاوی خانوادگی	درمان و کمک به ترک اعتیاد	سازمان بهزیستی کشور

۷- ابعاد برنامه و بودجه برنامه ملی کنترل و کاهش طلاق

متن اقدام	نوع اقدام	دستگاه مربوطه
۱- تدوین احکام مرتبط مورد نیاز این مصوبه در برنامه ششم توسعه	تدوین احکام برنامه	سازمان مدیریت و برنامه ریزی
۲- تخصیص اعتبارات لازم برای اجرای این برنامه در بودجه سالیانه دستگاهها	تخصیص اعتبار	سازمان مدیریت و برنامه ریزی
۳- تشکیل دفتر برنامه ریزی کلان زنان و خانواده در سازمان مدیریت و برنامه ریزی	تشکیل دفتر برنامه ریزی کلان زنان و خانواده	سازمان مدیریت و برنامه ریزی
۴- وزارت آموزش و پرورش موظف است برنامه اجرایی فعالیت های فوق الذکر را که مشتمل بر اقدامات اجرایی، تقسیم کار درون دستگاهی، زمان بندی و تعیین اهداف کمی می باشد؛ تدوین و به دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه نماید.	تقسیم کار درون دستگاهی، زمان بندی و تعیین اهداف کمی	وزارت آموزش و پرورش
۵- تقویت و ارتقای نقش و جایگاه شورای تخصصی خانواده در کلیه امور برنامه سازی سازمان صدا و سیما	تقویت و ارتقای نقش و جایگاه شورای تخصصی خانواده در کلیه امور برنامه سازی سازمان صدا و سیما	سازمان صدا و سیما
۶- سازمان صدا و سیما موظف است برنامه اجرایی فعالیت های خود را که مشتمل بر اقدامات اجرایی، تقسیم کار درون دستگاهی، زمان بندی و تعیین اهداف کمی می باشد؛ تدوین و به دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه نماید.	تقسیم کار درون دستگاهی، زمان بندی و تعیین اهداف کمی	سازمان صدا و سیما دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی